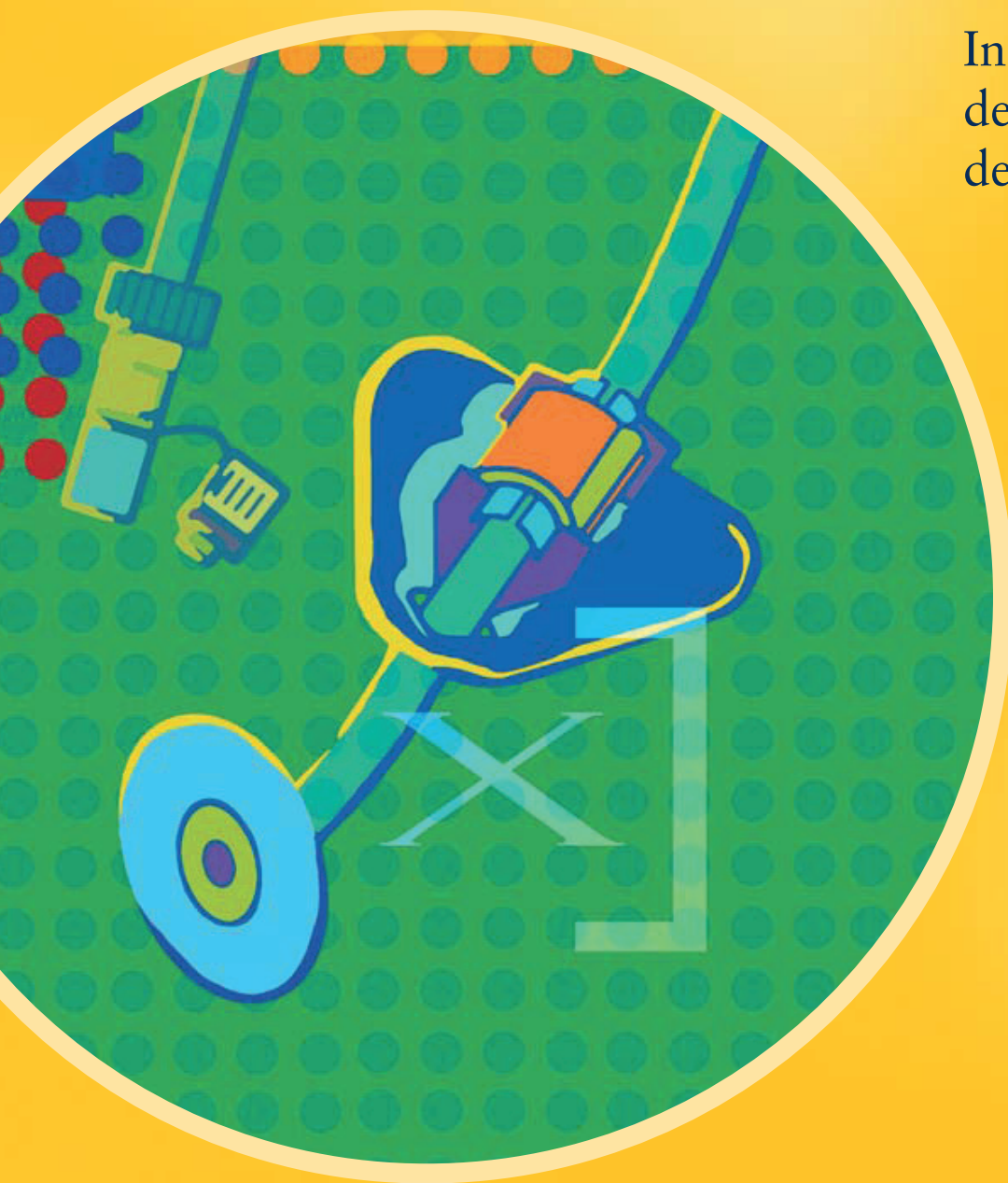

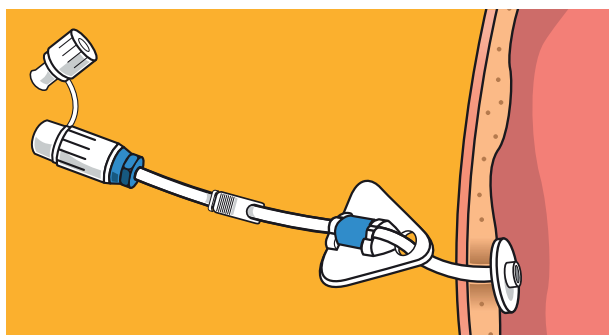
DE PEG SONDE

Informatie over
de verzorging van
de PEG sonde

Introductie.

Deze brochure informeert u over de werking van de PEG sonde en de verzorging ervan. Voor een optimaal functioneren van de PEG sonde is een goede verzorging erg belangrijk. Als fabrikant van de Freka®PEG geven wij u daarvoor een aantal nuttige tips. Heeft u behoefte aan meer informatie, dan verzoeken wij u contact op te nemen met de behandelend arts. Deze zal u graag verder helpen.

Wanneer voeden via PEG sonde?

Het plaatsen van een Percutane Endoscopische Gastrostomie (PEG) wordt overwogen als u langer dan 4 tot 6 weken met sonde-

voeding moet worden gevoed. Via een klein plastic slangetje dat van buitenaf rechtstreeks in de maag wordt gebracht, wordt de dagelijkse voeding in de vorm van sondevoeding aan u toegediend.

Sondevoeding via de PEG sonde is een veilige en effectieve methode om gedurende langere tijd voeding binnen te krijgen.

Hoe wordt de PEG sonde ingebracht?

Onder lokale verdoving wordt plaatsing van de sonde in een tijdsbestek van ongeveer 30 minuten uitgevoerd, meestal met toediening van een kalmerend middel en antibiotica. Daarvoor moet u nuchter zijn en eventuele antistollingsmedicatie moet worden gestaakt (INR-waarde bepalen). Hetzelfde geldt overigens voor Ascal en antireuma middelen (NSAID's). Bij kinderen wordt de PEG sonde vaak onder algehele verdoving ingebracht. De plaatsing wordt uitgevoerd met behulp van een gastroscoop. Dit is een flexibel instrument dat via de keel wordt ingebracht om de binnenkant van de maag te onderzoeken.

Er wordt een opening in de buikwand gemaakt, zodat de PEG sonde in de maag kan worden gebracht. In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk dat er geen PEG sonde kan worden geplaatst. Bijvoorbeeld door een afwijkende ligging van de maag of een maagoperatie uit het verleden. In dat geval wordt de plaatsing gestaakt.

Waarom voeden via de PEG sonde?

Het is belangrijk dat het lichaam voldoende voedingsstoffen binnenkrijgt voor een optimale conditie. Als dat onvoldoende lukt via de mond, dan kan de benodigde voeding via de PEG in de maag worden toegediend. Mocht het drinken via de mond ook niet mogelijk zijn, dan kan ook vloeistof via dezelfde sonde in de maag worden gebracht.

Hoe snel kan worden gestart met sondevoeding?

Als de PEG sonde bij u is ingebracht, kunt u meestal na 6 tot 12 uur met sondevoeding beginnen. Uw behandelend arts en diëtist bepalen echter het exacte tijdstip. Omdat uw lichaam aan de sondevoeding moet wennen, is het raadzaam om rustig met de voeding te beginnen.

Hoe lang gaat de PEG sonde mee?

Als de PEG sonde goed wordt onderhouden, gaat deze gemiddeld 3 jaar mee. De PEG sonde is vervaardigd van polyurethaan materiaal, dat doorgaans goed door het lichaam wordt verdragen.

Welke voeding krijg ik toegediend?

Dat hangt voornamelijk af van uw medische conditie en behoefte. Het belangrijkste is dat u voldoende voedingsstoffen binnen krijgt, geheel of gedeeltelijk via de sonde. Hetzelfde geldt voor (extra) vocht. Water kan worden toegediend door het gebruik van een spuit of met behulp van een speciale waterzak.

Sondevoeding volgens een vast schema.

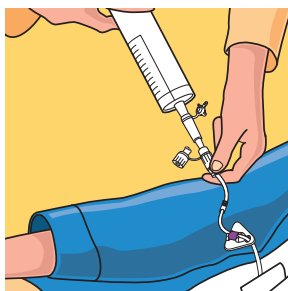
Het is belangrijk dat u zich goed aan het voedingsschema van de diëtist houdt. Hierin staat exact hoeveel u nodig heeft en hoe de toediening (continu of met tussenpozen) geschiedt en of er gebruikt moet worden gemaakt van een voedingspomp. Bij eventuele problemen kunt u altijd de diëtist raadplegen.

Indien u tijdens het toedienen last heeft van maagzuur of oprispingen, dan kan dat eventueel worden verholpen door rechtop te gaan zitten of uw hoofd omhoog te houden. Bij nachtvoeding dient uw bovenlichaam hoger te liggen dan de rest van uw lichaam.

Voorkom verstopping van de sonde.

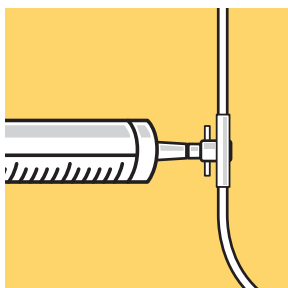
Om te voorkomen dat de PEG sonde verstopt raakt, moet deze voor en na de voeding worden doorgespoeld met 30/50 ml water. Bij continue voeding kan dit bij het verwisselen van elke fles of zak (3 tot 5 keer per 24 uur).

Doorspoelen van de PEG sonde.

Met een spuit van 20 tot 50 ml (bij kinderen van 10 tot 20 ml) kunt u de sonde doorspoelen.

1. Bij portie toediening: gebruik van de spuit op de universele adapter, die op de sonde kan worden geschroefd.

2. Bij continue toediening: gebruik van de spuit via de medicijnopening in het toedieningssysteem. Plaats de spuit in de daarvoor bestemde opening en draai de opening 90° om te kunnen doorspoelen.

Belangrijk

De adapter en het aansluitstuk van de PEG moeten na gebruik worden schoongemaakt met een milde zeepoplossing en worden schoongespoeld met water. Goed afdrogen, op een schone plaats bewaren en regelmatig vervangen.

Dien nooit andere middelen toe via de PEG sonde dan sondevoeding, water en vloeibare medicatie. De sonde kan anders verstopen.

De PEG sonde toch verstopt.

Als de PEG sonde toch verstopt raakt, dan kunt u de onderstaande stappen doorlopen totdat de sonde weer ontstopt is:

1. Doorspuiten met een klein spuitje met lucht (10 cc).
Bij geen succes naar stap 2.
2. Doorspoelen met lauwwarm water. Hierbij moet u geen kracht uitoefenen. Bij geen succes naar stap 3.
3. Inbrengen van 30 ml bicarbonaatoplossing 5%. Aantal minuten weken en proberen door te spuiten met lucht. Eventueel aantal malen herhalen. Bij geen succes naar stap 4.
4. Inbrengen van acetylcysteïne oplossing (= 1 bruistablet acetylcysteïne 600 mg oplossen in water).

De producten van stap 3 en 4 zijn verkrijgbaar bij de apotheek.

Als geen van de stappen een oplossing biedt, dan kunt u uw behandelend arts raadplegen. Probeer nooit met een scherp voorwerp de sonde te ontstoppen.

Toedienen van medicatie.

Eventuele medicatie dient in vloeibare vorm via de PEG sonde te worden toegediend en mag niet samen met de voeding worden gegeven. Hetzelfde geldt ook voor zelfmedicatie (bijv. tegen hoofdpijn). Voor en na de medicatie de sonde met water doorspoelen. Als medicatie niet in vloeibare vorm verkrijgbaar is, vraag dan uw apotheek om toedieningsadvies.

De sonde voor en na toediening van medicatie doorspoelen met 30 tot 50 ml water.

Verzorging van de huid.

In de eerste 7 tot 10 dagen wordt het stomakanaal gevormd dat tussen buikwand en maag zit. De PEG wordt daarom meestal wat strakker bevestigd. In deze periode is het van belang dat de PEG niet wordt losgemaakt. De eerste dagen zal het stomagebied wat wondvocht afscheiden. Een splitgaasje of huidvriendelijke fixomul wordt gebruikt om de insteekopening af te dekken totdat deze is geheeld. Als het stomakanaal is gevormd, kan het altijd nog gelig vocht afscheiden of kan er huidirritatie ontstaan bij transpireren. Een splitgaasje is in deze gevallen vaak een goede oplossing.

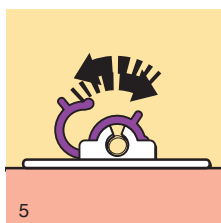
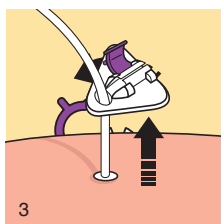
Het is erg belangrijk dat het stomagebied na de periode van 7 tot 10 dagen, dagelijks goed wordt schoongehouden. De zogenaamde 4D's zijn daarbij een belangrijke richtlijn:

- **Doorspoelen.** Voor en na iedere voeding of medicijngift met minimaal 30 ml water.
- **Draaien** en **dompelen** van de PEG sonde. Hiermee wordt voorkomen dat het plaatje van de PEG kan ingroeien aan de binnenkant van de maag. Een handeling die tijdens het schoonmaken van het stomagebied en fixatieplaatje kan worden uitgevoerd.
- **Drogen** na het schoonmaken van de huid alvorens het fixatieplaatje te bevestigen.

Reiniging van de PEG sonde en het stomagebied in 9 stappen.

1. Handsen goed wassen met water en zeep. Daarna goed afdrogen.
2. Sluit de voedingsklem en open de fixatieplaat (figuur 1).
3. Maak de PEG sonde los en haal hem uit de fixatieplaat (figuur 2).
4. Verwijder de fixatieplaat van de huid (figuur 3).

5. Maak de huid en beide kanten van de fixatieplaat schoon met een gaasje, milde zeep en warm water. Daarna goed drogen (geen föhn gebruiken). NB: zolang de stoma nog vocht afscheidt, huid reinigen met een gaasje en desinfectans (geen alcohol). Daarna kan worden volstaan met een milde zeep oplossing.
6. De PEG sonde tussen duim en wijsvinger vastpakken en 2 tot 3 cm naar binnen duwen (dompelen) en eenmaal ronddraaien. Daarna de PEG sonde weer in de uitgangspositie brengen.
7. Terugplaatsen van de fixatieplaat in de originele positie (een munt dikte van de huid vandaan).
8. Bevestig de PEG sonde weer in de fixatieplaat (figuur 4) en sluit de fixatieplaat (figuur 5).
9. De fixatieplaat moet niet te strak op de huid zitten (anders uw behandelend arts raadplegen).

Enkele veel voorkomende vragen over de PEG sonde.

Veel dingen kunnen gewoon met een PEG sonde. In sommige gevallen is het verstandig enkele voorbereidingen te treffen. Hieronder enkele antwoorden op veel voorkomende vragen. Bij twijfel kunt u natuurlijk altijd uw behandelend arts raadplegen.

Mag je douchen en/of in bad met een PEG sonde?

Omdat de wond de eerste 7 tot 10 dagen nog niet geheeld is, kunt u nog niet in bad of douchen. Daarna is het geen enkel probleem, mits de PEG sonde goed is afgesloten en de voedingsklem dicht zit. Stomagebied wel goed afdrogen.

Mag je zwemmen?

Ja, mits het stomagebied goed is afgedekt met een waterdichte wondfolie. Ook bij het zwemmen dient de PEG sonde goed afgesloten te zijn en moet de voedingsklem dicht.

Mag je in de sauna?

Geen probleem, maar het materiaal wordt wel erg warm. Dit kan worden voorkomen door de sonde in een washandje te verpakken.

Wat gebeurt er met de mond als je niet eet?

Een goede gebitsreiniging is belangrijk (2 x per dag poetsen) om tandplak te voorkomen. Een droge mond kan – mits toegestaan – worden voorkomen door te drinken. Tevens kan een middel als Glandosane® verlichting geven.

Kun je je vrij bewegen?

Ja, de PEG sonde staat normale dagelijkse activiteiten niet in de weg.

Wie kan helpen met thuis sondevoeding toedienen?

Voordat u uit het ziekenhuis wordt ontslagen, wordt u zorgvuldig voorbereid om thuis te voeden. Veelal zal thuishulp dus niet of nauwelijks nodig zijn.

Moet de PEG sonde elke dag worden schoongemaakt?

De PEG sonde moet altijd eenmaal per dag worden doorgespoeld met 30 tot 50 ml water.

Mogelijke problemen die kunnen optreden.

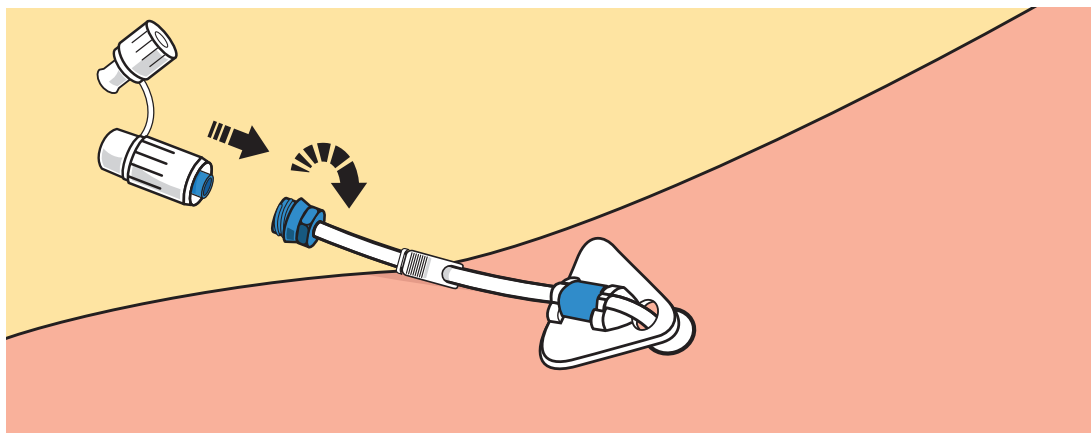
- *Een gezwollen, rode of geïrriteerde/pijnlijke huid kan wijzen op een wondinfectie.*
Maak in dat geval de huid een aantal malen per dag schoon met een gaasje doordrenkt in desinfectans (geen alcohol). Als geen verbetering optreedt, uw behandelend arts raadplegen.
- *Lekkage van voeding rond de PEG sonde.*
Stop met toedienen en raadpleeg uw behandelend arts.
- *Misselijkheid, overgeven, diarree en verstopping.*
Stoppen met sondevoeding en raadpleeg uw behandelend arts.
- *Ontstaan van wild vlees.*
Raadpleeg uw behandelend arts.
- *Veel weerstand bij inspuiten van voeding.*
Controleer of uw sonde verstopt is. Bij geen verbetering behandelend arts raadplegen.
- *Uitvallen van de sonde.*
Direct contact opnemen met uw behandelende of dienstdoende arts.
Een tijdelijke vervangsonde moet voorkomen dat het stomakanaal dichtgroeit.

Raak niet in paniek!

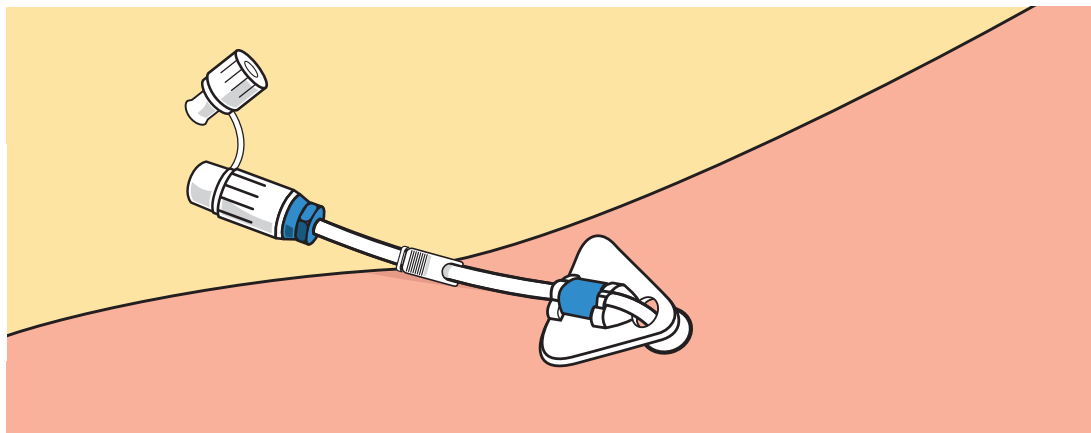

Bevestiging van een vervangende Luer Lock Adapter

Schuif de fixatie schroef over de PEG sonde.

Vervolgens kan de Luer Lock Adapter op de fixatie schroef worden vastgedraaid.

Persoonlijke gegevens

Naam:

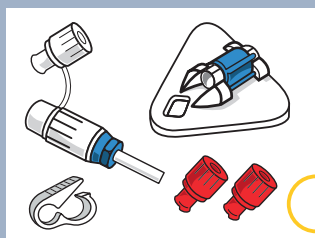
Geboortedatum:

Arts: Plaatsingsdatum: - - 20.....

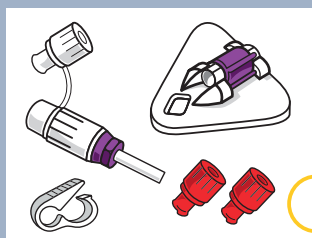
Diëtist:

ONDERDELEN

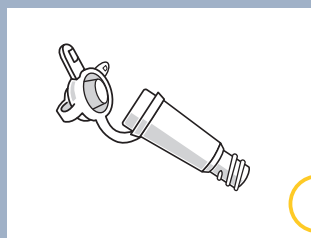
(de aangekruiste onderdelen zijn voor u van belang)

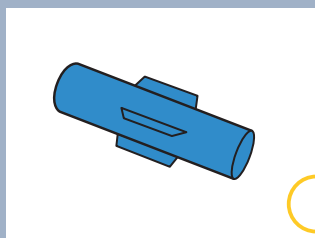
Freka Support Kit CH 15
art.nr: 7750401

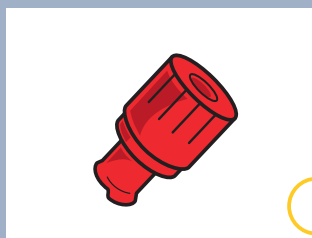
Freka Support Kit CH 20
art.nr: 7751391

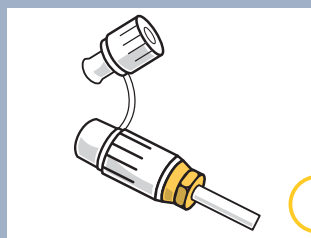
Trechtersvormige Adapter
art.nr: 7981971

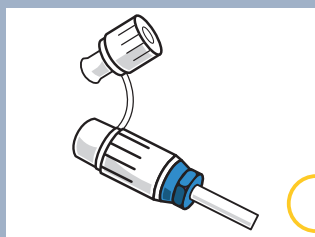
Blauwe Adapter
art.nr: 7981981

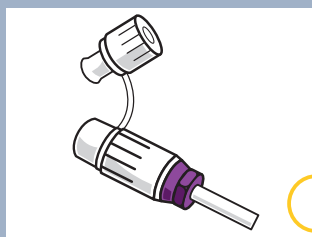
Rood Afsluitdopje
art.nr: 798136Y

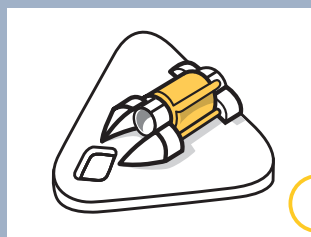
luer lock adapter
Maat: Charrière 9, Kleur: geel/wit
art.nr: 7981311

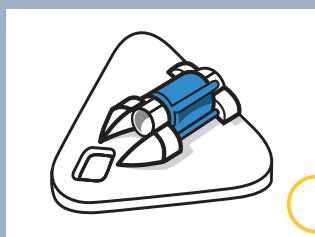
luer lock adapter
Maat: Charrière 15, Kleur: blauw/wit
art.nr: 798137Y

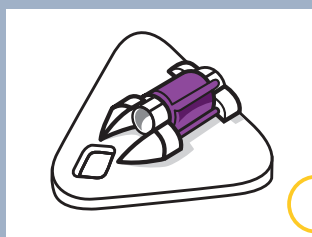
luer lock adapter
Maat: Charrière 20, Kleur: paars/wit
art.nr: 7751651

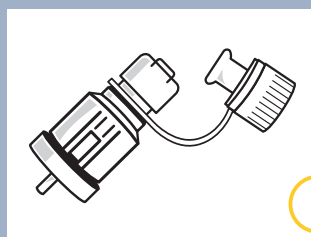
Fixatieplaatje
Maat: Charrière 9, Kleur: geel/wit
art.nr: 7903002

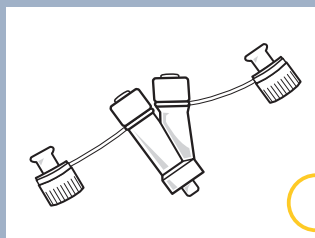
Fixatieplaatje
Maat: Charrière 15, Kleur: blauw/wit
art.nr: 7904002

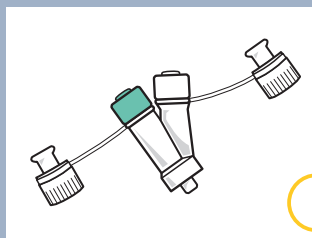
Fixatieplaatje
Maat: Charrière 20, Kleur: paars/wit
art.nr: 7751541

Freka Klick adapter CH 9
art.nr: 798138Y

Y adapter
Maat: Charrière 15, Kleur: wit
art.nr: 7981392

Y adapter
Maat: Charrière 20, Kleur: groen
art.nr: 7990011

PEG ONDERDELEN KUNNEN WORDEN BESTELD BIJ UW APOTHEEK

Voor informatie kunt u contact opnemen met:
Fresenius Kabi Nederland B.V. telefoonnummer: 0800-0221905

oktober 2009

RECEPT

(aankruisen en afscheuren)

Freka Support Kit CH 15 (7750401) ☐

Freka Support Kit CH 20 (7751391) ☐

Trechtersvormige adapter (7981971) ☐

Blauwe adapter (7981981) ☐

Y-adapter CH 15 (7981392) ☐

Y-adapter CH 20 (7990011) ☐

Freka Klick adapter (798138Y) ☐

Anders nl: ☐

.....

Patiëntnaam:.....

.....

Stempel arts

Dit PEG informatie boekje is mede tot stand gekomen dankzij de medewerking van:
Prof Dr E.M.H. Mathus-Vliegen, AMC, Amsterdam. Dr M.H.M. Houben, Rode Kruis Ziekenhuis, Den Haag